

Дем'янишин Василь Григорович
Д. е. н., професор, професор кафедри фінансів ім. С. І. Юрія
Західноукраїнського національного університету
Пазинюк Володимир Миколайович
Провідний спеціаліст відділу освіти, молоді та спорту
Чемеровецької селищної ради

АНАЛІЗ ПРАКТИКИ ФІНАНСУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

Фінансова наука і практики бюджетним фінансуванням вважає сукупність грошових відносин, пов'язаних з розподілом і використанням коштів основного централізованого грошового фонду держави, які реалізуються шляхом безповоротного і безоплатного надання бюджетних коштів юридичним і фізичним особам на проведення заходів, передбачених бюджетом. Таке фінансування здійснюється виключно на основі затверджених бюджетів та бюджетних розписів у порядку, визначеному Бюджетним кодексом України [1]. Цей порядок розповсюджений на всі сфери та галузі суспільного життя, які використовують бюджетні ресурси для фінансування своїх потреб.

Проаналізуємо практику фінансування освітнього простору Нової української школи та забезпечення якості освіти в закладах освіти Чемеровецької ОТГ Кам'янець-Подільського району Хмельницької області.

Обсяг бюджетних коштів, які спрямовуються на фінансування закладів освіти в ОТГ залежить від кількості таких установ, їхнього призначення та функцій, які виконують органи місцевого самоврядування стосовно надання освітніх послуг. Перелік таких функцій визначений Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» [2]. Перелік функцій є дуже динамічним і міняється залежно від економічної ситуації та програм Президента України чи Кабінету міністрів України.

Ключовою складовою освітнього реформування у 2018 р. був старт Нової української школи (НУШ) [3]. Нова українська школа – це реформа, яка охоплює 65 % населення від дошкільнят до майже кожного дорослого, це освіта нових сенсів, дитиноцентризму і поваги до кожної людини, цікава, практикоорієнтована, безпечна і дружня до дитини школа. А для батьків вона – відкрита, чесна і націлена на співпрацю. Реалізація завдань такої школи стане можливою, якщо учні перебуватимуть в новому освітньому середовищі.

Для закладів загальної середньої освіти Чемеровецької селищної ради згідно постанови КМУ від 04.04.2018 р. № 237 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа»» [4], розпорядження голови Хмельницької облдержадміністрації від 06.06.2018 р. № 504/2018-р «Про збільшення обсягу доходів і видатків обласного бюджету на 2018 рік» [5] було виділено 695183,0 грн. з обласного бюджету та 76760,0 грн. з селищного бюджету. Загалом сума фінансових ресурсів склала 771943,0 грн., яку було спрямовано для придбання 188 комплектів одномісних парт та стільців, що легко пересуваються для роботи в групах на суму 237038,0 грн, комп'ютерного обладнання, зокрема, 16 проекторів, 17 ламіраторів, багатофункціональний пристрій на загальну суму 204322,0 грн.

З метою створення сучасних освітніх осередків на закупівлю 31 комплекту дидактичних матеріалів (розвивальні ігри, демонстраційні набори, магнітно-маркерні дошки, карти України та світу, моделі механічного годинника, набір годинників пісочних, танграм) витрачено 326243,0 грн., для виплати відряджень з підвищення кваліфікації вчителів – 4340,0 грн.

Крім того, згідно з розпорядження КМУ від 18.12.2017 р. № 929-р [6] для придбання 13 ноутбуків та техніки для друкування, копіювання та сканування (16 багатофункціональних пристроїв) для початкової школи виділено з державного бюджету 235263,0 грн.

Відповідно до положень Меморандуму про взаєморозуміння між Міністерством освіти і науки України та фондом TheLEGOFoundation [7] в

2018/2019 н. р. 16 перших класів закладів загальної середньої освіти, безкоштовно забезпечені 195 ігровими наборами LEGO, які допомагають впроваджувати ігрові та діяльнісні методи навчання в освітній процес.

Разом з тим, для створення нового освітнього простору в Чемеровецькому НВК № 1 як опорному закладі реалізовано проект на загальну кошторисну вартість 9344885,0 грн., зокрема, за рахунок коштів ДФРР – 5667068,0 грн. та селищного бюджету – 2577817,0 грн. Залишок не профінансованих заходів склав 1100000,0 грн.

По даному проекту утеплено 2386 м² стін фасаду будівлі з наступним декоративним оздобленням, замінено вікна, двері на металопластикові, облаштовано міні-футбольне поле зі штучним покриттям, придбано спортивний ігровий майданчик, проведено благоустрій території. У 22 навчальних кабінети придбано мультимедійні інтерактивні комплекси із сучасним програмним забезпеченням, демонстраційне обладнання для кабінетів біології і фізики, частково замінено шкільні меблі в класних кімнатах, повністю замінено меблі в актовій залі. Для шкільної їдальні закуплено нове технологічне обладнання, розділочні столи, мийки та витяжні шафи. Відповідно до державних будівельних норм облаштовано пандус.

Одночасно згідно з проектом «Реконструкція та модернізація приміщень Жердянської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів в селі Жердя, вулиця Центральна, 35» в рамках реалізації концепції «Нова Українська школа» загальною вартістю 19193785,0 грн. у 2018 році виконано роботи та освоєно суму – 3421992,0 грн., з них кошти ДФРР – 3079793,0 грн., місцевий бюджет – 342199,22 грн., а саме замінено вікна, двері, підвіконні дошки, проведено капітальний ремонт двох кабінетів та частини шкільного коридору, придбано мультимедійні інтерактивні комплекси з сучасним програмним забезпеченням для 13 кабінетів (834000,0 грн.) та обладнання для кабінетів біології (407899,0 грн.) і фізики (407899,0 грн.).

Для реалізації двох вище зазначених проектів освоєно кошти: державного бюджету (ДФРР) – 8746861,0 грн. та селищного бюджету – 2920016,22 грн.

Крім цього з державного бюджету на опорний заклад виділено 800000,0 грн. для облаштування кабінетів природничо-математичних дисциплін. Також, відповідно до розподілу фінансових ресурсів на оснащення закладів загальної середньої освіти з профільним вивченням природничих та математичних предметів виділено 300000,00 грн.

У результаті виконання Програми Президента України «Велике будівництво» [8] у Хмельницькій області. «Реконструкція та модернізація приміщень Жердянської загальноосвітньої школи I-III ступенів по вул. Центральній, 35, в с. Жердя Чемеровецького району» в рамках реалізації концепції «Нова українська школа», за період проекту в заклад придбано інтерактивні комплекси для класних кімнат, навчальне обладнання та меблі для кабінетів біології та фізики, капітально відремонтований харчоблок з облаштуванням сучасним обладнанням. Загалом за 2020 р. використано коштів в сумі 16593213,22 грн., в тому числі кошти: ДФРР – 14808603,70 грн. (невикористаний залишок – 3083189,30 грн.); кошти селищного бюджету – 1784609,52 грн. (невикористаний залишок – 676900,46 грн.). За рахунок співфінансування використано 2461509,98 грн. що складає 12,18 %.

Кошти в сумі 16593213,22 грн. спрямовано на:

– будівельні роботи – згідно з Договором № 208 від 17.12.2018 р. (код ДК 021-2015-45000000-7 будівельні роботи) з ПП «Магістраль Буд Україна» – на суму 13609155,60 грн.;

– шкільні меблі: 2 стінки для кабінетів хімії та біології, 4 стінки для початкових класів, 15 дошок шкільних, 10 фліпчартів, 13 комплектів навчального обладнання для кабінетів біології і фізики, навчальне обладнання для облаштування інтерактивного комплексу, на що використано 2129498,00 грн.;

– обладнання для шкільної їдальні (столи і стільці для їдальні, шафи нерж. і столи на кухню) – використано 297686,00 грн.;

– спортивний інвентар (мати та гімнастичні лавки) – спрямовано 61200,00 грн.;

– технагляд – використано 167575,60 тис. грн;

– за проектно-кошторисну документацію – використано 328100,00 грн.

Загальна вартість проекту складає 20196784,00 грн.

Таким чином, сучасна практика фінансування простору Нової української школи та забезпечення якості освіти в закладах освіти на місцевому рівні дає можливість підвищити якість надання освітніх послуг. Зміцнення матеріально-технічної бази, удосконалення навчально-виховного процесу в закладах освіти на місцевому рівні сприятиме зацікавленню дітей в отриманні знань, необхідних для визначення свого майбутнього життєвого шляху та корисної для них і суспільства професії.

Список використаних джерел:

1. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.

2. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text>.

3. Концепція «Нова українська школа». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.

4. Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» : Постанова Кабінету Міністрів України від 04.04.2018 р. № 237. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/237-2018-%D0%BF#Text>.

5. Про збільшення обсягу доходів і видатків обласного бюджету на 2018 рік : Розпорядження голови Хмельницької облдержадміністрації від 06.06.2018 р. URL: № 504/2018-р. https://www.adm-km.gov.ua/?page_id=134.

6. Про розподіл нерозподілених видатків освітньої субвенції для територій Донецької та Луганської областей, на яких органи державної влади тимчасово не

здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, у 2017 році : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.12.2017 р. № 929-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-rozpodil-nerozpodilenih-vidatkiv-osvitnoyi-subvenciyi-dlya-teritorij-doneckoyi-ta-luganskoyi-oblastej-na-yakih-organi-derzhavnoyi-vladi-timchasovo-ne-zdijsnyuyut-abo-zdijsnyuyut-ne-v-povnomu-obsyazi-svoyi-povnovazhennya-u-2017-roci>.

7. Меморандуму про взаєморозуміння між Міністерством освіти і науки України та фондом TheLEGOFoundation. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/profesijna-skarbnichka/proekt-lego-spriyannya-osviti-v-ukrayini>.

8. Велике будівництво : Програма Президента України. URL: <https://bigbud.kmu.gov.ua>.

Добошук Людмила Русланівна
Студентка I курсу магістратури
Західноукраїнського національного університету

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

На сьогодні в Україні є суттєвий брак фінансових ресурсів для здійснення фінансування бюджетних видатків, в тому числі і фінансування закладів охорони здоров'я. Фінансування охорони здоров'я є необхідною умовою нормального функціонування будь-якої держави. Для здійснення цієї мети, формується мережа закладів охорони здоров'я, а також акумулюються фінансові ресурси через розподіл та перерозподіл ВВП. Основним джерелом фінансування системи охорони здоров'я є бюджет.

Фінансування галузі охорони здоров'я за рахунок бюджету має декілька передумов, [1, с. 22]:

- неспроможність ринкового механізму у сфері охорони здоров'я протистояти екстерналіям;